MİTLER, RÜYALAR, BİLİNÇDİŞİ, EŐ BENLİK VE SİNEMA

Yazar

Aziz Tamer GÜLER

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

"Karşılaşma" adlı Sinema TV Sanatta Yeterlik- Doktora (Beykent Üniversitesi) tez filminin teorik çalışmalarından üretilmiştir"

ISBN

978-625-7409-37-7

Kitap Adı

Mitler, Rüya, Bilinç, Eş Benlik ve Sinema

Yazar

Aziz Tamer GÜLER

ORCID iD: 0000-0001-7839-882X

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

ART057000

DOI

xxx

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
-------------	---

1.BÖLÜM

GERÇEKLİK ve SİNEMA.....	5
--------------------------	---

1.1. SİNEMADA GERÇEKLİĞİN TEMSİLİ	5
---	---

2.BÖLÜM

BİLİNÇ, BİLİNÇDİŞİ VE BİLİNÇALTI.....	13
---------------------------------------	----

2.1. Jung Psikolojisinde Bilinç.....	13
--------------------------------------	----

2.2. Freud'da Bilinç	18
----------------------------	----

2.3. Freud ve Jung Dışında Bilinç	19
---	----

2.4. Bilinçaltı/ Bilinçdışı:.....	20
-----------------------------------	----

3.BÖLÜM

RÜYALAR, MİTLER VE SİNEMA	33
---------------------------------	----

3.1. Rüyalar	33
--------------------	----

3.2. Mitler Ve Rüyalar	39
------------------------------	----

3.2.1. Mitolojik Kahraman Örneği: Paris	49
---	----

3.2.2. Mitolojik Kahraman Örneği: Prometheus.....	51
---	----

3.3. Sinemanın Mit, Masal ve Rüyalarla İlişkisi.....	54
--	----

3.3.1. Ingmar Bergman Sineması	60
--------------------------------------	----

3.3.2. Andrey Tarkovsky Sineması	65
--	----

3.3.3. Örnek Film Analizi: Siyah Kuğu (Black Swan)	70
--	----

4.BÖLÜM

SİNEMA VE ARKETİPLER	75
----------------------------	----

4.1. Arketipler	75
-----------------------	----

4.1.1. Persona	84
----------------------	----

4.1.2. Anima ve Animus	86
------------------------------	----

4.1.3. Ben	90
4.1.4. Gölge ve/veya Eş Benlik.....	92
SONUÇ	105
KAYNAKLAR.....	107
ÖZGEÇMİŞ	113

KAYNAKLAR

- Abraham, K (2017). *Rüyalar ve Mitler*. Çev. E. N. Gökçe. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.
- Adanır, O (2016). *Baudrillard*. İstanbul: Say Yayınları.
- Adanır O (2012). *Sinemada Anlam ve Anlatım*. İstanbul: Say Yayınları.
- Aiskhylos (2013). *Zincire Vurulmuş Prometheus*. Çev. A. Erhat- S. Eyüboğlu. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Altay, S., Uğur, U (2018). Sinemada Masalsı Anlatı ve Mitolojik Ögeler: Pan'ın Labirenti Filmi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. Yıl: 6, Sayı: 72. sayfa:123-141.
- Althusser, L (2008). *Psikanaliz Üzerine Yazılar: Freud ve Lacan (Felsefi ve Siyasi Yazılar Cilt 3)*. Çev. İ. Keskinoglu. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Andrei Tarkovski Filmlerinin Felsefi Dayanakları. Kaynak. Taste of Cinema (<https://www.filmloverss.com/andrei-tarkovski-filmlerinin-felsefi-dayanaklari/> 29.10.2018. Erişim tarihi: 09.08.2019).
- Asiltürk, T. C (2014). *Sinemada Yaratıcı Yönetmen*, İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Bakhtin, M (2001). *Karnavaldan Romana- Edebiyat Teorisinden Dil Felsefesine Seçme Yazılar*. Çev. C. Soydemir. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bakır, B. Ünal Y., Saliji, S (Der.) (2008). *Sinema İdeoloji Politika- Sinemasal Yazılar*. Ankara: Orient Yayıncılık.
- Baudrillard, J (2005). *Anahtar Sözcükler*. Çev. O. Adanır- L. Yıldırım. Ankara: Paragraf Yayınları.
- Baudrillard, J (2010). *Sanat Komplosu- Yeni Sanat Düzeni ve Çağdaş Estetik 1*, Çev. E. Gen. İstanbul: İletişim Yayıncılık.

- Baudrillard, J (2013). *Simülakrlar ve Simülasyon*. Çev. O. Adanır. Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Bazin, A (2011). *Sinema Nedir?*. Çev. İ. Şener. İstanbul: Doruk Yayınları.
- Benjamin, W (2019). *Hikâye Anlatıcısı- Yalnızlıktan Doğan Masallar*. Türkçe Söyleyen E. Arıcan. Ankara: Heretik Basın Yayın.
- Benson, N. C (2013). *Psikoloji*, Çev. A. Yavuz. İstanbul: NTV Yayınları.
- Bergman'ın Yüzleri, Persona. Fil'm Hafızası Analiz Sinema Yazıları. Erişim 12.08. 2019 <https://filmhafizasi.com/bergmanin-yuzleri-persona/>
- Borges, L. J (2019). *Rüyalar Kitabı*. Çev. I. Ergüden. 2. Basım. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.
- Botz-Bornstein, T (2017). *Filmler ve Rüyalar- Tarkovski, Bergman, Sokurov, Kubrick ve Wong Kar-Wai*. Çev. C. Soydemir. 3. Basım, İstanbul: Metis Yayınları.
- Bowie, M (2007). *Lacan*. Çev. V. Pekel Şener. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.
- Brenner, C (1998). *Psikanaliz- Temel Kavramlar*. Çev. I. ve Y. Savaşır. Ankara: Hekimler Yayın Birliği.
- Büker, S. Topçu, G. Y (2010). *Sinema: Tarih, Kuram, Eleştiri*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.
- Campbell, J (2010). *Kahramanın Sonsuz Yolculuğu*. Çev. S. Gürses. 2. Basım, İstanbul: Kabcacı Yayınevi.
- Chamisso, von A (2014). *Peter Schlemihl'in Olağanüstü Öyküsü*. Çev. M. Özbank. İstanbul: Kolektif Kitap.
- Coşkun, E (2009). *Dünya Sinemasında Akımlar*. Ankara: Phoenix Yayınevi.
- Darıcı, S (2013). *Bilinçaltı Reklamcılık ve İletişim Teknikleri*. İstanbul: Gelişim Üniversitesi Yayınları.
- Derin, S., Acar V. N (2016). Analitik Terapi Bağlamında Film Analizi. Tehlikeli İlişki. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. Cilt: 9, Sayı: 45, Ağustos sayısı. sayfa 449- 460.
- Eco, U (2011). *Yorum ve Aşırı Yorum*. Yayına Hazırlayan: Stefan Colli-ni. Çev. K. Atakay. 5. Basım, İstanbul: Can Yayınları.
- Eco, U (2016). *Foucault Sarkacı*. Çeviren: Şadan Karadeniz. 26. Basım. İstanbul: Can Yayınları.
- Eliade, M (2017). *Mitler, Rüyalar, Gizemler*. Çev. C. Soydemir. İstanbul: Doğu Batı Yayınları.
- Erhat, A (1996). *Mitoloji Sözlüğü*. 6. Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Ertürk, İ (2008). *Perde'li Günler, Yönetmenler ve İzlekler Işığında Sinema*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Film Analizi: Siyah Kuğu (<https://dusunbil.com/film-psikanalizi-siyah-kugu/> Erişim tarihi:10.08.2019). H. Hardison. Çev. Ö. M. Urhan. Kaynak: moviepsychoanalyst.blogspot
- Fischer, E (2010). *Sanatın Gerekliği*. Çev. C. Çapan. 11. Basım, İstanbul: Payel Yayınevi.
- Fordham, F (2011). *Jung Psikolojisinin Ana Hatları*. Çev. A. Yalçın. İstanbul: Say Yayınları.
- Freud, A (2004). *Ben ve Savunma Mekanizmaları*. Çev. Y. Erim. İstanbul: Metis Yayınları.
- Freud, S (2019). *Bilinçaltı*. Çev. A. N. Yılmaz. Eskişehir: Dorlion Yayınları.
- Freud, S (2001). *Düşlerin Yorumu*. Çev. E. Kapkın. İstanbul: Payel Yayınevi.
- Fromm, E (2016). *Freud Düşüncesinin Büyüklüğü ve Sınırları- Freud'un Çalışmalarına Genel Bir Bakış*. Çev. A. Arıtan. İstanbul: Say Yayınları.
- Fromm, E (2017). *Rüyalar, Masallar, Mitler*. Çev. A. Arıtan- K. H. Ökten. 3. Basım, İstanbul: Say Yayınları.
- Geçtan, E (2017). *Psikanaliz ve Sonrası*. 16. Basım, İstanbul: Metis Yayınları.
- Geçtan, E (1995). *Psikodinamik Psikiyatri ve Normaldışı Davranışlar*. 12. Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Gianvito, J (Der.) (2009). *Şiirsel Sinema*. Çeviren Ebru Kılıç. İstanbul: Agora Yayınları.
- Güçhan, G (1992). C. Metz'in Göstergebilimsel Psikanalitik Yaklaşımı ile Bir Film Çözümleme Denemesi: Bez Bebek. *Anadolu Üniversitesi Yayınları: Kurgu*. Sayı: 10, Sayfa: 98-114.
- Güçhan, G (1990). Christian Metz, Göstergebilim ve Psikanaliz. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1503989>
- Gündeş, S (2003). *Film Olgusu: Kuram ve Uygulayım Yaklaşımları*. İstanbul: İnkılâp Yayınları.
- Hall, S. C., Nordby, J. V (2016). *Jung Psikolojisinin Ana Çizgileri*. Çev. E. Gürol. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Harari, N. Y (2016). *Homo Deus: Yarının Kısa Bir Tarihi*. Çev. P. N. Taneli. İstanbul: Kolektif Kitap.
- Hoeller, A. S (2004). *Bilinmeyen Jung: Carl G. Jung'un Bilinmeyen Gnostik ve Gizemli Dünyası*. Çev. S. Soner. İzmir: Ege Meta Yayınları.

- Homer (2019). *İlyada*. Çev. A. Erhat. 22. Basım. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Indick, W (2011). *Senaryo Yazarları İçin Psikoloji*. Çev. E. Yılmaz- Y. Karaarslan. 2. Basım. İstanbul: Agora Kitaplığı.
- Izod, J (2001). *Myth, Mind and the Screen: Understanding the Heroes of our Times*. UK: Cambridge University Press.
- İnanç, B., E., Yerlikaya E. E (2010). *Kişilik Kuramları*, Ankara: Pegem Yayınları.
- Jacobi, J (2002). *C.G. Jung Psikolojisi*, Çev. M. Arap. İstanbul: İlhan Yayınevi.
- Jung, G. C (2006). *Analitik Psikoloji*, Çev. E. Gürol. 2. Basım, İstanbul: Payel Yayınevi.
- Jung G. C (2016). *Analitik Psikoloji Sözlüğü*, Çeviren Nur Nirven. İstanbul: Pinhan Yayınları.
- Jung, G. C (2019). *Dört Arketip*. Çev. Z. A. Yılmaz. 6. Basım. İstanbul: Metis Yayınları.
- Jung, G. C (2004). *İnsan Ruhuna Yöneliş*. Çev. E. Büyükin. 5. Basım, İstanbul: Say Yayınları.
- Jung, G. C (2013). *Kesfedilmemiş Benlik*. Çev. B. İlhan- C. E. Sılay. 3. Basım. İstanbul: Barış İlhan Yayınevi.
- Jung, G. C (2018). *Ruh*, Çev. İ. H. Yılmaz. 2. Basım, İstanbul: Pinhan Yayıncılık.
- Hamilton, E (2010). *Mitologiya*, Çev. Ü. Tamer. 17. Basım, İstanbul: Varlık Yayınları.
- Kaçar, E (2018). Lacan ve Topoloji. *FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi)*. <http://flsfdergisi.com/> Bahar/Spring, sayı/issue: 25, s./pp.: 535-554. ISSN 2618-5784
- Kaplan, B. A (2018). *Arketipal Topografyaların Sinematografik Düzeninde İncelenmesi*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Karakaş, S. Psikoloji Sözlüğü, <http://www.psikolojisozlugu.com/conscious-bilinc>, Erişim 18.05.19).
- Kerényi, C (2012). *Prometheus- İnsan Varoluşunun Arketip İmgesi*. Çev. T. Türel. İstanbul: Pinhan Yayınları.
- Kuspit, D (2006). *Sanatın Sonu*, Çev. Y. Tezgiden. İstanbul: Metis Yayınları.
- Lévi- Strauss, C (2013). *Mit ve Anlam*. Çev. G. Y. Demir. İstanbul: İthaki Yayınları.
- May, R (2016). *Psikoterapist ve Mitlere Yolculuk*. Çev. K. Işık. İstanbul: Okuyan Us Yayınları.

- Mlodinow, L (2013). *Subliminal- Bilinçdışı Davranışlarımızı Nasıl Yönetir?* Çev. N. Önoğlu. 3. Basım. İstanbul: Okuyan Us Yayınları.
- Murphy, J (2019). *Bilinçaltının Gücü*, Çev. A. Şimşek. İstanbul: Koridor Yayıncılık.
- Necatigil, B (2011). *Mitologya Sözlüğü*, 2. Basım, İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Nuyan E (2010). *Eisenstein ve Tarkovsky’de Sinema Sanatı ve Felsefe*, SBE. Felsefe Anabilim Dalı Hacettepe Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Özarslan, Z (Ed) (2015). *Sinema Kuramları- Beyazperdeyi Aydınlatan Kuramcılar*. 2. Basım. İstanbul: Su Yayınevi.
- Özmen, E (2003). *Psikanalizin Serüveni ve Çağrısı*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Pearson, C. S (2016). *İçimizdeki Kahraman*. Çeviren Semra Ayanbaşı. 2. Basım, İstanbul: Akaşa Yayınları.
- Propp, V (2018). *Masalın Biçimbilimi*. Çev. M Rifat- S. Rifat. 4. Basım. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Rank, O (2016). *Eş Benlik- Bir Psikanaliz Çalışması*. Çev. G. Metin. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.
- Rank, O (2016). *Kahramanın Doğuş Miti- Mitolojinin Psikolojik Yorumu*. Çev. G. Yavaş. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.
- Saydam, M. B., Kızıltan, H (2018). *Psikomitoloji- İnsanı Öykülerinde Aramak*. İstanbul: İthaki Yayınları.
- Shakespeare, W. *Hamlet*. Çev. S. Eyüboğlu. 22. Basım. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.
- Shakespeare, W (2019). *Macbeth*. Çev. S. Eyüboğlu. 22. Basım. İstanbul İş Bankası Kültür Yayınları.
- Shakespeare, W (2019). *Kral Lear*. Çev. Ö. Nutku. 13. Basım. İstanbul İş Bankası Kültür Yayınları.
- Sharf, S. Richard. *Psikoterapi ve Psikolojik Danışma Kuramları, Kuramlar ve Örnek Olaylar*. Çev. Ö. H. Avcı. 5. Basım. İstanbul: Nobel Yayınları.
- Siyah Kuğu Konusu. Tag Archive. Night’s Blog. Ömür Bezci (<https://omurbezci.wordpress.com/tag/siyah-kugu-konusu/> Erişim tarihi 10.08.2019).
- Stevens, A (1999). *Jung*. Çev. A. Çayır. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Stoichita, I. V (2006). *Gölgenin Kısa Tarihi*. Çev. B. Aydın. Ankara: Dost Yayınevi.
- Şenel, G. Z (2015). Ayna Evresi ve Sinema. *Libido Dergisi*. Yıl 4 Sayı 17. Eylül- Ekim.

- Tarkovsky, A (1992). *Mühürlenmiş Zaman*. Çev. F. Ant. İstanbul: Afa Yayınları.
- Tarkovsky, A (2009). *Şiirsel Sinema*. Çev. E. Kılıç. İstanbul: Agora Yayınları.
- Terbaş, Özcan (Der.) (2019). *Sinema ve Psikanaliz, Filmler ve Bilinçdişi*. 3. Basım, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Timuçin, A (2009). *Sorularla Estetik Elkitabı*. İstanbul: Bulut Yayınları.
- Toptaş, A. H (2017). *Gölgesizler*. 9-10. Basım, İstanbul: Everest Yayınları.
- Vogler, C (2017). *Yazarın Yolculuğu- Senaryo ve Öykü Yazımının Sırları*. Çev. K. Şahin. 5. Basım, İstanbul: Okuyan Us Yayınları.
- Yalsızuçanlar, S (2014). *Rüya Sineması*, İstanbul: Palto Yayınevi.